

دستوالعمل نحوه تکمیل فرم ارزیابی سریع بهداشت محیط منطقه در شرایط اضطرار

نوع حادثه: (زلزله، سیل و ...) تاریخ وقوع حادثه: زمان وقوع حادثه یا بلا است. ساعت وقوع حادثه: منظور زمان دقیق وقوع بلا است.

آدرس محل ارزیابی: استان..... شهرستان..... شهر..... روستای.....

تاریخ ارزیابی و ساعت ارزیابی: منظور تاریخ و ساعتی است که تیم ارزیاب در منطقه حاضر شده و به ارزیابی بهداشتی منطقه پرداخته است.

نام سرپرست گروه و سایر اعضای تیم ارزیابی: هر گروه ارزیاب با یک سرتیم به عنوان سرپرست تیم به منطقه اعزام میشوند و نقض هماهنگ کننده تیم به عهده ایشان است.

• اطلاعات عمومی:

۱- تعداد تقریبی کل جمعیت در منطقه :

منظور تعداد جمعیت منطقه قبل از وقوع بلا یا حادثه می باشد.

۲- تعداد جمعیت آسیب دیده:

منظور تعداد جمعیت آسیب دیده از کل جمعیت منطقه می باشد.

۳- تعداد کل خانوار:

منظور تعداد کل خانوار قبل از وقوع بلا یا حادثه می باشد.

۴- تعداد خانوار آسیب دیده:

منظور تعداد خانوار آسیب دیده بعد از وقوع بلا از کل تعداد خانوار ساکن می باشد.

۵- تعداد موارد فوت شده:

مواردی است که بر اثر وقوع حادثه یا بلا و بعد از آن به خاطر جراحات وارده فوت نموده و می نمایند.

۶- بیماریهای شایع مرتبط با عوامل محیطی در منطقه:

این اطلاعات معمولاً با استفاده از اطلاعات گروه بیماریها قابل استخراج میباشد و منظور بیماری هایی است که معمولاً در منطقه بومی بوده و در طول سال وجود دارند.

۷- تعداد تقریبی منازل منطقه:

منازلی است که بعد از بلا دچار آسیب جزئی شده و قابل سکونت می باشند. ناسالم.....باب: منظور منازلی است که بر اثر وقوع بلا آسیب جدی دیده و غیر قابل سکونت می باشند.

۸- تعداد راههای ارتباطی باز درون منطقه ای:

منظور راههای ارتباطی باز درون منطقه آسیب دیده مثل روستا و ... جهت دسترسی به خانوارهای ساکن آسیب دیده می باشد.

۹- تعداد راههای ارتباطی باز برون منطقه ای:

منظور راههای ارتباطی باز جهت دسترسی به منطقه آسیب دیده مانند شهر یا روستا می باشد.

• وضعیت بهداشت محیط منطقه :

الف- بهداشت آب و فاضلاب:

۱۰- نوع و تعداد منبع تامین آب :

در این قسمت نوع منابع تامین کننده آب شرب (سیستم آبرسانی) شهر ، روستا و یا محل بلادیده مشخص می شود و تعداد هر کدام از منابع در بخش خودش نوشته می شود.

۱۱- آیا به تاسیسات منبع تامین آب آسیب وارد شده و احتمال آلودگی آب خام وجود دارد؟

با توجه به بازرسی دقیق از منابع تامین آب در صورتیکه به تاسیسات آن آسیب وارد شده و احتمال آلودگی آب خام وجود دارد، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۲- آیا به تصفیه خانه و تجهیزات آن آسیب وارد شده و احتمال آلودگی آب خام وجود دارد ؟

با توجه به بازرسی دقیق از تصفیه خانه آب در صورتیکه به تاسیسات آن آسیب وارد شده ، عمل تصفیه به درستی انجام نمی شود و احتمال آلودگی آب خام وجود دارد، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۳- آیا به ایستگاه پمپاژ آب آسیب وارد شده است ؟

با توجه به بازرسی دقیق از ایستگاه پمپاژ آب در صورتیکه به تاسیسات آن آسیب وارد شده و احتمال قطع پمپاژ آب وجود دارد ، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۴- آیا شکستگی لوله آب در شبکه توزیع وجود دارد ؟

با توجه به بازرسی دقیق از شبکه توزیع آب در صورت مشاهده شکستگی در لوله آب و احتمال ایجاد آلودگی آب ، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۵- آیا در شبکه توزیع افت فشار و احتمال برگشت جریان وجود دارد ؟

با توجه به بازرسی دقیق از شبکه توزیع آب، سطح آب مخازن ذخیره، بررسی ایستگاه پمپاژ و اندازه گیری موردی فشار آب در شبکه و مشاهده و برآورد افت فشار در شبکه توزیع و احتمال برگشت جریان، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۶- آیا به سیستم جمع آوری و دفع فاضلاب شهری و آبهای سطحی آسیب وارد شده و احتمال ورود آلودگی به شبکه توزیع وجود دارد ؟

با توجه به بازرسی دقیق از سیستم جمع آوری و دفع فاضلاب شهری و آبهای سطحی در صورت مشاهده آسیب و احتمال ورود آلودگی به شبکه توزیع ، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۷- آیا به سیستم گندزدایی آسیب وارد شده به نحویکه امکان تامین میزان کلر مناسب وجود ندارد؟

با توجه به بازرسی دقیق از سیستم گندزدایی در صورت مشاهده هر گونه آسیب ، به نحویکه امکان تامین میزان کلر آزاد باقیمانده مناسب وجود نداشته باشد بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۸- آیا به مخازن ذخیره آسیب وارد شده است ؟

با توجه به بازرسی دقیق از مخازن ذخیره و مشاهده هر گونه آسیب به نحوی که امکان ایجاد آلودگی در آب وجود داشته باشد ، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۱۹- نوع و تعداد تجهیزات در دسترس جهت تأمین آب :

در این قسمت نوع تجهیزات در دسترس جهت تأمین آب شرب شهر ، روستا و یا محل بلادیده شامل تانکرهای متحرک، مخازن ثابت و آب بطری شده مشخص می شود و تعداد هر کدام از آنها در بخش خودش نوشته می شود.

۲۰- آیا در کیفیت آب (کدورت ، رنگ ، بو ، شوری و) تغییر ایجاد شده است؟

با توجه به بررسی و اندازه گیری کدورت ، رنگ ، بو و شوری آب در صورت مشاهده تغییر در آنها نسبت به قبل از بلایا، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود.

۲۱- آیا منبع تامین آب جایگزین مناسب وجود دارد ؟

با توجه به بازرسی دقیق مناطق اطراف شهر ، روستا و یا محل بلادیده در صورت وجود منابع آب با شرایط کیفی در شرایط بحران، بلی و در غیر اینصورت خیر انتخاب می شود. و در خصوص پارامتر های کیفی، میزان آبدهی ، فاصله آن تا محل بلا دیده و موقعیت جغرافیایی را مشخص نمایید.

۲۲- تعداد توالت موجود :

با توجه به بازرسی دقیق از شهر ، روستا و یا محل بلادیده تعداد توالت موجود برای دسترسی عمومی به چشمه مشخص شود.

۲۳- تعداد حمام موجود :

با توجه به بازرسی دقیق از شهر ، روستا و یا محل بلا دیده تعداد حمام موجود و در دسترس برای استفاده عموم به باب مشخص شود.

ب- بهداشت اماکن عمومی:

۱- تعداد مدارس و مراکز آموزشی :

موجود و سالم :تعداد مدارس و مراکز آموزشی هستند که سالم و قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات می باشند.
آسیب دیده: تعداد مدارس و مراکز آموزشی هستند که آسیب دیده و غیر قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات نمی باشند .

۲- تعداد مساجد و اماکن متبرکه :

-تعداد مساجد و اماکن متبرکه موجود و سالم : تعداد مساجد و اماکن متبرکه هستند که سالم و قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات می باشند.
-تعداد مساجد و اماکن متبرکه آسیب دیده:تعداد مساجد و اماکن متبرکه هستند که آسیب دیده و غیر قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات نمی باشند .

۳- تعداد واحدهای بهداشتی- درمانی :

-موجود و سالم: واحد ها و مراکزی که قادر به ارائه خدمات می باشند.
- آسیب دیده : واحد ها و مراکزی که قادر به ارائه خدمات نمی باشند.

۴- تعداد بیمارستانهای:

-موجود و سالم : منظور تعداد بیمارستانهای موجود و سالم که قادر به ارائه خدمات می باشند.
-آسیب دیده : منظور تعداد بیمارستانهایی است که قادر به ارائه خدمات نمی باشند.

۵- تعداد سایر مراکز بهداشتی درمانی:

-موجود و سالم : واحد ها و مراکزی که قادر به ارائه خدمات می باشند.
- آسیب دیده : واحد ها و مراکزی که قادر به ارائه خدمات نمی باشند.

ج- بهداشت مواد غذایی:

۱- تعداد مراکز تهیه و طبخ غذا :

-تعداد مراکز تهیه و طبخ غذا موجود و سالم: تعداد مراکز تهیه و طبخ غذا هستند که سالم و قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات می باشند.
-تعداد مراکز تهیه و طبخ غذا آسیب دیده: تعداد مراکز تهیه و طبخ غذا هستند که آسیب دیده و غیر قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات نمی باشند

۲- تعداد انبارها و سردخانه های مواد غذایی :

-تعداد انبارها و سردخانه های مواد غذایی موجود و سالم: تعداد انبارها و سردخانه های مواد غذایی هستند که سالم و قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات می باشند.

-تعداد انبارها و سردخانه های مواد غذایی آسیب دیده: تعداد انبارها و سردخانه های مواد غذایی هستند که آسیب دیده و غیر قابل استفاده بوده و قادر به ارائه خدمات نمی باشند

د- مواد زائد جامد:

- ۱- تعداد مکان های دفع پسماند :
-موجود و قابل بهره برداری: تعداد مکان های دفع پسماند موجود که قادر به ارائه خدمات می باشند.
- آسیب دیده: تعداد مکان های دفع پسماند که قادر به ارائه خدمات نمی باشند
- ۲- تعداد ایستگاههای موقت انتقال پسماند:
- موجود و قابل بهره برداری: تعداد ایستگاههای موقت انتقال پسماند که قادر به ارائه خدمات می باشند.
- آسیب دیده: تعداد ایستگاههای موقت انتقال پسماند که قادر به ارائه خدمات نمی باشند
- ۳- تعداد ایستگاههای انتقال پسماند: منظور تعداد ایستگاههایی است که برای انتقال پسماند از وسایل جمع آوری کوچک به تجهیزات حمل و نقل بزرگتر استفاده می شود.
- ۴- وضعیت منطقه از نظر تلفات دامی :
- مطلوب : منظور وضعیتی است که در آن هیچ تعداد لاشه دامی در منطقه بلا زده وجود نداشته باشد.
- نامطلوب: منظور وضعیتی است که در آن حتی يك لاشه دامی وجود داشته باشد.
- ۵- وضعیت منطقه از نظر پسماند :
- مطلوب: مواردی که تفکیک، جمع آوری، نگهداری، و دفع پسماند تهدید علیه بهداشت عمومی نباشد.
- نامطلوب: مواردی که تفکیک، جمع آوری، نگهداری، و دفع پسماند تهدید علیه بهداشت عمومی باشد.
- ۶- وضعیت منطقه از نظر پسماندهای پزشکی:
-مطلوب: مواردی که تفکیک، جمع آوری، نگهداری، بی خطر سازی و دفع پسماند آن با دستورالعمل های وزارت بهداشت مطابقت داشته باشد.
- نامطلوب: مواردی که تفکیک، جمع آوری، نگهداری، بی خطر سازی و دفع پسماند آن با دستورالعمل های وزارت بهداشت مطابقت نداشته باشد
- ۷- وضعیت دستگاههای بی خطر ساز پسماندهای پزشکی:
-سالم: دستگاههای بی خطر ساز پسماند پزشکی که قادر به ارائه خدمات می باشند.
- ناسالم: دستگاههای بی خطر ساز پسماند پزشکی که قادر به ارائه خدمات نمی باشند.
- ۸- وضعیت منطقه از نظر فضولات دامی : مناسب □ نامناسب □

- ۱- نوع بیماریهای منتقله از حشرات، جوندگان و ناقلین در منطقه: اطلاعات زمینه و موجود این بخش از آمار و اطلاعات مرکز مدیریت بیماریهای واگیر و منتقله و سوابق مکتوب، اخذ گردد.

و- بهداشت پر توها:

۱. وضعیت منطقه از نظر تعداد مراکز کار با اشعه پرتو پزشکی (دارای چشمه هسته ای ناشی از منابع ثابت) آسیب دیده: منظور تعداد مرکز/موسسه پرتو پزشکی با چشمه هسته ای آسیب دیده در منطقه می باشد.
۲. وضعیت منطقه از نظر تعداد مراکز کار با اشعه پرتو صنعتی (دارای چشمه هسته ای ناشی از منابع ثابت) آسیب دیده: منظور تعداد مراکز پرتو صنعتی با چشمه هسته ای آسیب دیده در منطقه می باشد.
۳. نوع چشمه هسته ای آسیب دیده: منظور نوع تشعشع منتشره (آلفا، بتا، گاما، نوترون) از چشمه هسته ای آسیب دیده مراکز پرتو پزشکی و یا مراکز پرتو صنعتی به تفکیک مکان مراکز می باشد.
۴. خاصیت فیزیکی چشمه هسته ای آسیب دیده : منظور نوع چشمه هسته ای آسیب دیده از نظر فیزیکی (جامد، مایع، گاز) می باشد.
۵. چشمه هسته ای آسیب دیده تحدید شده؟ منظور این است که در مکان چشمه هسته ای آسیب دیده، اقدامات رفع آلودگی انجام و به اصطلاح چشمه هسته ای محدود شود. "تحدید" از طریق رفع آلودگی از لبه های خارجی محدوده آلوده به سمت داخل با حرکتهای یک طرفه به سمت درون و یا حرکت بر روی دایره های هم مرکز که شعاع آنها به تدریج کم می شود انجام می گردد.

ی- وضعیت منطقه از نظر آلودگی هوا و منابع آلوده کننده:

الف- طبیعی:

اطلاعات این بخش، با توجه به سوابق ادوار گذشته و مستندات موجود در منطقه اخذ گردد.

ب- مصنوعی:

سوابق آلودگی هوا در منطقه با توجه به مستندات و شرایط موجود در نظر گرفته می شود. سوابق حوادث شیمیایی نظیر انفجار مخازن مواد شیمیایی و یا آتش سوزی های رخ داده شده، ریسک آلودگی هوا در منطقه را به دلیل بروز حوادث مشخص می نماید.

ج- وضعیت منطقه از نظر آلودگی به سموم شیمیایی:

وضعیت منطقه از نظر آلودگی به سموم شیمیایی که در اثر حادثه از منابع خانگی و یا تجاری و صنعتی منطقه حادثه دیده، به محیط پراکنده گردیده است (مثلاً انتشار سموم در منابع آب آشامیدنی، و مواد غذایی موجود در منطقه، خاک منطقه و ...)

• برآورد نیازهای فوری و ضروری منطقه از نظر بهداشت محیط:

- ۱- تعداد چادرهای مورد نیاز: تخته چادر برپا شده: تخته
- ۲- تعداد توالتهای صحرائی مورد نیاز: چشمه
- ۳- تعداد حمام های صحرائی مورد نیاز: باب
- ۴- تعداد تانکرهای مورد نیاز حجم: متر مکعب
- ۵- میزان آب آشامیدنی مورد نیاز: لیتر/روز

- ۶- میزان آب مورد نیاز برای مصارف بهداشتی:.....لیتر/روز
- ۷- میزان کلر مورد نیاز:.....کیلوگرم
- ۸- تعداد دستگاههای بی خطر ساز:.....دستگاه
- ۹- وسایل و تجهیزات لازم جهت بررسی دستگاههای بی خطر ساز پسماند:.....
- ۱۰- آزمایشگاه سیار عوامل محیطی(آب آشامیدنی،غذا،فاضلاب،هوا):دستگاه
- ۱۱- تجهیزات لازم جهت بازرسی و کنترل عوامل محیطی:
 - کیت کلر سنج: عدد
 - معرفهای کیت کلر سنج.....عدد
 - قرص کلر:.....عدد
 - کدورت سنج:.....دستگاه
 - PH متر:.....دستگاه
 - ترمومتر:.....دستگاه
 - رطوبت سنج:.....دستگاه
 - دوزیمتر پرتوهای ایکس، گاما، آلفا و نوترون Iدستگاه
 - دزیمتر پرسنلی پرتوهای یونیزاندستگاه
 - آشکارسازهای پرتوهای یونیزان فردی.....دستگاه
 - تجهیزات حفاظت فردی در حوادث پرتوئی (PPE)دست
- ۱۲- وسائل ، ابزار و مواد مورد نیاز جهت سمپاشی و ضد عفونی شامل:
 - سموم:۱-سم جوونده کش کیلوگرم
 - ۲- سموم حشره کش لیتر
 - ۳- سموم مقابله با حشرات و خزندگان گزنده (مار ، عقرب و) لیتر / کیلوگرم
 - مواد ضد عفونی کننده و گندزدا:۱-آهک..... ۲- ۳- ۴-.....
 - دستگاه سمپاش دستگاه
 - دستگاه مه پاش دستگاه
 - وسایل حفاظت فردی اقدامات سم پاشی و طعمه گذاری دست (به تعداد پرسنل بهداشت محیط اعزامی
- موظف در امر مبارزه با ناقلین)
- ۱۳- دستگاه های سریع سنجش آلاینده های هوای محیطی :.....
- ۱۴- وسایل مورد نیاز جهت بهداشت فردی:صابون.....عدد مواد شوینده و پاک کننده:.....عدد
- ۱۵- تعداد تیم های مورد نیاز:.....تیم (با تجهیزات زیستی و ادوات تخصصی کامل)